

Jätepoliittisen ohjelman toteutuminen ohjelmakaudella 2017-2022

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Savo-Pielisen jätelautakunnan ja Jätekuoron toimialueen kunnat ovat hyväksyneet vuonna 2017 jätepoliittisen ohjelman vuoteen 2022. Ohjelmassa on asetettu kuntien yhteiset tavoitteet alueen jätehuollon kehittämiseksi. Jätepoliittinen ohjelma on kunnille myös väline ohjata kunnallista jäteyhtiötä, Jätekuukkoa.

Savo-Pielisen jätelautakunnan jätepoliittisen ohjelman visio vuoteen 2022 on, että alueella on asukkaiden tarpeita palveleva jätehuolto, jonka avulla edistetään kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua. Vision toteuttamiseksi ohjelmassa on määritelty kehittämistavoitteita ja -toimenpiteitä neljän asiakokonaisuuden alle;

1. Jätteiden synnyn ehkäisy,
2. Uudelleenkäytön edistäminen ja jätteiden tehokas hyödyntäminen,
3. Ympäristövastuullisen toiminnan edistäminen jätehuollossa,
4. Riittävä jätehuollon palvelutaso ja kattava palveluverkosto.

Tavoitteiden toteuttamiseksi ohjelmassa on vastuutettu toimenpiteitä kunnallisille toimijoille eli kunnille itselleen, kuntien ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisille, jätehuoltoviranomaiselle ja Jätekuukolle. Kuntien tekemän jätelautakuntasopimuksen mukaisesti jätepoliittisen ohjelman seuranta kuuluu jätelautakunnalle.

Jätepoliittisen ohjelman toteutumisen arviointi

Jätepoliittisen ohjelman toimikausi on päättymässä ja uuden ohjelman valmistelutyö on parhaillaan käynnissä, joten jätelautakunta on tehnyt kattavan selvityksen jätepoliittisen ohjelman toteutumisesta ohjelmakaudella 2017-2022. Jätepoliittisen ohjelman toteutumista arvioitiin vuoden 2021 lopulla ja vuoden 2022 alussa sähköisen kyselyn sekä kirjallisuusselvityksen avulla. Kysely kohdistettiin kuntien teknisen toimen edustajille, kuntien ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisille sekä Jätekuoron ja jätehuollon viranomaispalveluiden edustajille. Kyselyn tuloksia täydennettiin kirjallisuusselvityksellä, jonka aineistona käytettiin Savo-Pielisen jätelautakunnan päätöksiä, Jätekuoron vuosikertomuksia, yhteistyötahojen kanssa käytyjen palaverien muistioita ja esitysmateriaaleja jätepoliittisen ohjelman toimikaudelta 2017-2022. Selvityksen pohjalta on tehty tarkempi tavoitekohtainen kooste ohjelman toteutumisesta (liite).

Jätteiden synnyn ehkäisy ja tuotteiden uudelleenkäytön edistäminen sekä jätteiden tehokas hyödyntäminen

06.10.2022

Jätteiden synnyn ehkäisyä sekä tuotteiden uudelleen käytön edistämistä ja jätteiden tehokasta hyödyntämistä koskevat toimenpiteet ovat toteutuneet Jäteautokun ja Savo-Pielisen jäteautakunnan osalta hyvin. Etenkin sähköisten palveluiden kehittämistä sekä tiedotusta ja neuvontaa koskevat toimenpiteet ovat onnistuneet ohjelman edellyttämällä tavalla. Lisäksi hyötyjätteiden lajittelun tehostamiseksi asetetut toimenpiteet, jotka liittyivät esimerkiksi jätetaksan ohjaavaan rakenteeseen sekä hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteisiin, ovat toteutuneet jättepoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Huolestuttavaa kuitenkin on, ettei sekajätteen seassa olevan biojätteen määrä ole merkittävästi vähentynyt. Hyötyjätteiden lajittelun osalta positiivista kehitystä osoittaa kuitenkin se, että sekajäteastioiden tyhjennysmäärät ovat laskussa ja hyötyjätteiden tyhjennysmäärät nousussa.

Kunnille kohdistetut toimenpiteet, jotka koskivat jätteiden synnyn ehkäisyä ja tuotteiden uudelleen käytön edistämistä liittyivät kuntien hankintoihin sekä erilaisten materiaalien kierron edistämiseen. Kunnissa tehdään runsaasti kiertotaloutta edistäviä toimenpiteitä mm. kone- ja kalustohankinnoissa, maarakentamisessa ja rakennushankkeissa. Lisäksi kaikissa toimialueen kunnissa on käytössä keinoja tavaroiden ja kalusteiden uudelleen käytön edistämiseksi. Kuitenkin vain muutaman kunnan hankintaohjeisiin on sisällytetty jätteiden synnyn ehkäisyä tai muita kiertotaloutta edistäviä kirjauksia. Kestävillä julkisilla hankinnoilla kunnat voivat edistää kiertotalouden toteutumista sekä jätelain etusijajärjestyksen toteutumista, joten jättepoliittiseen ohjelmaan on syytä jatkossakin sisällyttää hankintoja koskevia kirjauksia.

Ympäristövastuullisuuden edistäminen

Ympäristövastuullisen toiminnan edistämistä koskevat toimenpiteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Jätehuollon ilmastovaikutuksia on vähennetty Jäteautokolla keräyslogistiikkaa tehostamalla sekä siirtymällä osin biokaasukäyttöisiin jäteautoihin. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten suorittama vuosittainen kompostointivalvonta ja Jäteautokun aktiivinen neuvonta ovat edistäneet asianmukaista kompostointia koko toimialueella. Lisäksi Savo-Pielisen jäteautakunnan toteuttama asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuollon seuranta on ollut onnistunutta, mutta yritysten jätehuollon seurantaan ja jätehuoltopalveluihin liittyvät toimenpiteet ovat olleet erittäin haasteellisia. Tämä ero on selitettävissä sillä, että jätelaissa yritystoiminnan jätehuolto on rajattu kuntavastuullisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolelle, eikä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla välttämättä ei ole resursseja kattavan seurannan ja valvonnan toteuttamiseen.

Jätehuollon palvelutaso ja palveluverkosto

Jätehuollon palvelutasoa ja palveluverkostoa koskevat tavoitteet ovat toteutuneet pääosin erittäin hyvin. Jäteautokko ja Savo-Pielisen jäteautakunta ovat yhdessä tehokkaasti toteuttaneet ja kehittäneet kuntalaisille tarjottavia jätehuoltopalveluita jättepoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Savo-Pielisen jäteautakunta on vuonna 2018 hyväksynyt jättepoliittista ohjelmaa täydentävän jätehuollon palvelutason vuosille 2018-2022, ja palvelutason tavoitteet ovat pääosin toteutuneet määritellyn mukaisesti. Palvelutason toteutumista on arvioitu tarkemmin erikseen.

Yhteenvedon voidaan todeta, että jättepoliittista ohjelmaa on toteutettu ohjelmakaudella monin tavoin ja se on selvästi ohjannut alueen jätehuollon kehittämistä. Etenkin Jäteautokolle ja Savo-Pielisen jäteautakunnalle vastuutetut toimenpiteet ovat

06.10.2022

toteutuneet pääosin erittäin hyvin. Tällä on suuri merkitys jätepoliittisen ohjelman kokonaistoteutumiseen, koska suurin osa ohjelman toimenpiteistä on kohdistettu näiden kahden toimijan vastuulle. Kuntatoimijat ovat jätepoliittisessa ohjelmassa määritelleet Jätekukon toimintaa koskevia tavoitteita, jotka Jätekukko on suurimalta osin saavuttanut, joten voidaan sanoa, että jätepoliittisen ohjelman omistajaohjauksellinen tavoite on myös toteutunut.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Jätelautakunta merkitsee tiedoksi koosteen jätepoliittisen ohjelman toteutumisesta ja lähettää sen edelleen tiedoksi toimialueen kuntiin.

Liitteet

11 7742/2022 Jätepoliittisen ohjelman toteutuminen ohjelmakaudella 2017-2022

Valmistelija

Saija Pöntinen

Mirkka Korhonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

puh. +358 44 718 5065

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Savo-Pielisen jäteautakunta

Pöytäkirja

3/2022

4 (4)

06.10.2022

16 §